

ימי עיון בתנ"ך תשע"ט

(שיעור מס' 18)

הרב אמנון בזק (amnonbazak@gmail.com)

דמותו של גדעון

.1

השופט	תגובת ה' לזעקת העם
עתניאל בן קנז	וַיִּזְעַקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה' וַיִּקַּם ה' מוֹשִׁיעַ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיּוֹשִׁיעֵם אֶת עֵתְנִיאל בֶּן קִנְז (ג', ט)
אהוד בן גרא	וַיִּזְעַקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה' וַיִּקַּם ה' לָהֶם מוֹשִׁיעַ אֶת אַהוּד בֶּן גְּרָא בֶּן הַיְמִינִי (ג', טו)
דבורה	וַיִּזְעַקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה'... וַדְּבֹרָה אִשָּׁה נְבִיאָה אֲשֶׁת לְפִידוֹת הִיא שִׁפְטָה אֶת יִשְׂרָאֵל בְּעֵת הַהִיא (ד', ג-ד)
גדעון	(ז) וַיְהִי כִּי זָעַקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה' עַל אֲדוֹת מִדְיָן: (ח) וַיִּשְׁלַח ה' אִישׁ נְבִיא אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲנֹכִי הָעֲלִיתִי אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם וְאֶצִּיא אֶתְכֶם מִבֵּית עַבְדִּים: (ט) וְאֶצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד כָּל לְחָצִיכֶם וְאֶגְרֹשׁ אֹתְכֶם מִפְּנֵיכֶם וְאֶתְנֶה לָכֶם אֶת אֲרָצָם: (י) וְאִמְרָה לָכֶם אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהֵי הָאֲמָרִי אֲשֶׁר אַתֶּם יוֹשְׁבִים בְּאֲרָצָם וְלֹא שִׁמְעֶתֶם בְּקוֹלִי: (יז-יז)
יפתח	(י) וַיִּזְעַקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה' לֵאמֹר חֲטִאנוּ לָךְ וְכִי עֲזַבְנוּ אֶת אֱלֹהֵינוּ וְנַעֲבַד אֶת הַבְּעָלִים: (יא) וַיֹּאמֶר ה' אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֲלֹא מִמִּצְרַיִם וּמִן הָאֲמָרִי וּמִן בְּנֵי עַמּוֹן וּמִן פְּלִשְׁתִּים: (יב) וַיְצִיּוּנִים וְעַמְלָק וּמַעֲוֵן לְחֻצוֹ אֶתְכֶם וַתִּצְעַקוּ אֵלַי וְאוֹשִׁיעָה אֶתְכֶם מִיָּדָם: (יג) וְאַתֶּם עֲזַבְתֶּם אוֹתִי וַתַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים לָכֵן לֹא אוֹסִיף לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם: (יד) לָכוּ וַיִּזְעַקוּ אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּחַרְתֶּם בָּם הִמָּה יוֹשִׁיעוּ לָכֶם בְּעֵת צָרְתְּכֶם: (יז, יז-יז)
שמשון	וַיִּסְפוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי ה' וַיִּתְּנֵם ה' בְּיַד פְּלִשְׁתִּים אַרְבָּעִים שָׁנָה: (י"ג, א)

.2

פרק ו'	פרק ב'
(ח) וַיִּשְׁלַח ה' אִישׁ נְבִיא אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲנֹכִי הָעֲלִיתִי אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם וְאֶצִּיא אֶתְכֶם מִבֵּית עַבְדִּים: (ט) וְאֶצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד כָּל לְחָצִיכֶם וְאֶגְרֹשׁ אֹתְכֶם מִפְּנֵיכֶם וְאֶתְנֶה לָכֶם אֶת אֲרָצָם: (י) וְאִמְרָה לָכֶם אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהֵי הָאֲמָרִי אֲשֶׁר אַתֶּם יוֹשְׁבִים בְּאֲרָצָם וְלֹא שִׁמְעֶתֶם בְּקוֹלִי:	(א) וַיַּעַל מִלֶּאדָּה ה' מִן הַגִּלְגָּל אֶל הַבָּכִים ס וַיֹּאמֶר אֲעֲלֶה אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם וְאֶבְיֵא אֶתְכֶם אֶל הָאֲרָץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאֲבֹתֵיכֶם וְאָמַר לֹא אֶפְרַיִם בְּרִיתִי אֶתְכֶם לְעוֹלָם: (ב) וְאַתֶּם לֹא תִכְרְתוּ בְרִית לְיוֹשְׁבֵי הָאֲרָץ הַזֹּאת מִזְבַּחֹתֵיהֶם תִּתְצוּן וְלֹא שִׁמְעֶתֶם בְּקוֹלִי מֵהַ זֹאת עֲשִׂיתֶם: (ג) וְגַם אִמְרַתִּי לֹא אֶגְרֹשׁ אֹתְכֶם מִפְּנֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְצַדִּיקִים וְאֵלֹהֵיהֶם יִהְיוּ לָכֶם לְמוֹקֵשׁ: (ד) וַיְהִי כַּדְּבַר מִלֶּאדָּה ה' אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הָעָם אֶת קוֹלָם וַיִּבְכּוּ: (ה) וַיִּקְרָאוּ שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא בָכִים וַיִּזְבְּחוּ שָׁם לַה':

ימי עיון בתנ"ך תשע"ט

3.

פרק ז'	פרק ו'
(לו) ויאמר גדעון אל האלהים אם ישך מושיע בנדי את ישראל כאשר דברת: (לז) הנה אנכי מציג את גזת הצמר בגרן אם טל יהיה על הגזה לבדה ועל כל הארץ חרב ונדעתי כי תושיע בנדי את ישראל כאשר דברת: (לח) ויהי כן וישכם ממחרת ויזר את הגזה וימץ טל מן הגזה מלוא הספל מים:	(ב) ויאמר ה' אל גדעון רב העם אשר אתך מתתי את מדין בידם פן יתפאר עלי ישראל לאמר ידי הושיעה לי: (ג) ועתה קרא נא באזני העם לאמר מי ירא וחרד ישב ויצפר מהר הגלעד וישב מן העם עשרים ושנים אלף ועשרת אלפים נשארו: ס
(לט) ויאמר גדעון אל האלהים אל יחר אפדי בי ואדברה אך הפעם אנסה נא רק הפעם בגזה יהי נא חרב אל הגזה לבדה ועל כל הארץ יהיה טל: (מ) ויעש אלהים פן בלילה ההוא ויהי חרב אל הגזה לבדה ועל כל הארץ היה טל:	(ד) ויאמר ה' אל גדעון עוד העם רב הורד אותם אל המים ואצרפנו לך שם... (ה) ויורד את העם אל המים ס ויאמר ה' אל גדעון כל אשר ילק בלשונו מן המים כאשר ילק הפלב תציג אותו לבד וכל אשר יכרע על ברקיו לשתות: (ו) ויהי מספר המלקקים בידם אל פיהם שלש מאות איש וכל יתר העם כרעו על ברקיהם לשתות מים:

4.

שופטים ז'	מלא כ'
(יב) ומדין ועמלק וכל בני קדם נפלים בעמק כארבה לרב ולגמליהם אין מספר כחול שעל שפת הים לרב:	(א) ובן הדד מלך ארם קבץ את כל חילו ושלשים ושנים מלך אתו וסוס ורכב...
(ג) ועתה קרא נא באזני העם לאמר מי ירא וחרד ישב ויצפר מהר הגלעד וישב מן העם עשרים ושנים אלף ועשרת אלפים נשארו: ס (ד) ויאמר ה' אל גדעון עוד העם רב... כל אשר ילק בלשונו מן המים כאשר ילק הפלב תציג אותו לבד וכל אשר יכרע על ברקיו לשתות: (ו) ויהי מספר המלקקים בידם אל פיהם שלש מאות איש וכל יתר העם כרעו על ברקיהם לשתות מים:	(יג) והנה נביא אחד נגש אל אחאב מלך ישראל ויאמר כה אמר ה' הראית את כל ההמון הגדול הזה הנני נתנו בידך היום ונדעת כי אני ה': (יד) ויאמר אחאב במי ויאמר כה אמר ה' בנערי שרי המדינות ויאמר מי יאסר המלחמה ויאמר אתה: (טו) ויפקד את נערי שרי המדינות ויהיו מאתיים שנים ושלושים ואתריהם פקד את כל העם כל בני ישראל שבעת אלפים:
	"ט, יח: והשארתי בישראל שבעת אלפים כל הברכים אשר לא כרעו לבעל רש"י: שבעת אלפים - אומר אני הם שאמר עליהם כל הברכים אשר לא כרעו לבעל שבעת אלפים.

5.

שופטים ח'	שמות ל"ב
ויאמר אלהם גדעון אשאלה מכם שאלה ותנו לי איש נזם שאלו כי נזמי זהב להם כי ישמעאלים הם: (כה) ויאמרו נתון נתון ויפרשו את השמלה וישליכו שמה איש נזם שאלו: (כו) ויהי משקל נזמי זהב אשר שאל אלף ושיבע מאות זהב... (כז) ויעש אותו גדעון לאפוד ויצג אותו בעירו בעפרה ויזנו כל ישראל אתרו שם ויהי לגדעון ולביתו למוקש:	(ב) ויאמר אלהם אהרן פרקו נזמי הזהב אשר באזני נשיכם בניכם ובנותיכם והביאו אלי: (ג) ויתפרקו כל העם את נזמי הזהב אשר באזניהם וביאו אל אהרן: (ד) ויקח מידם ויצר אתו בחרט ויעשהו עגל מסכה ויאמרו אלה אלהיך ישראל אשר העלוד מארץ מצרים:

ימי עיון בתנ"ך תשע"ט